

**PROGRAM OPIEKI
NAD DZIECKIEM Z CUKRZYCĄ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. JANUSZA KORCZAKA
W CHOCENIU**

OBOWIĄZKI DYREKTORA SZKOŁY W PRZYPADKU PRZYJMOWANIA DZIECKA Z CUKRZYCĄ

1. Dyrektor placówki oświatowej nie może odmówić przyjęcia dziecka. Ma obowiązek zapewnić mu odpowiednie warunki podczas pobytu w szkole.

2. Dyrektor placówki oświatowej jest zobowiązany przygotować kadrę pedagogiczną i innych pracowników do pracy z dzieckiem przewlekle chorym oraz stałego udzielania pomocy i wsparcia tak, aby zapewnić mu optymalne warunki pobytu.

3. Jeśli wśród uczniów jest dziecko przewlekle chore powinnością dyrektora szkoły jest:

a)pozyskanie od rodziców ucznia szczegółowych informacji na temat choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.

b)zobowiązanie nauczycieli do pozyskania wiedzy na temat choroby ucznia.

c)zorganizowanie szkolenia kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników placówki w zakresie postępowania z chorym dzieckiem.

d)opracowanie procedur postępowania w stosunku do chorego ucznia w porozumieniu z pielęgniarką szkolną lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły, zarówno w codziennej pracy, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

Procedury postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposoby reagowania w sytuacjach nagłych. Procedury te powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami dziecka chorego. Dyrektor zobowiązuje wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego przestrzegania tych procedur.

4. W opiece nad dzieckiem z cukrzycą w szkole pielęgniarka pełni wiodącą rolę. Oprócz pielęgniarki szkolnej specjalistyczne zabiegi (bieżąca kontrola poziomu cukru we krwi za pomocą glukometru oraz podawanie insuliny w formie wstrzyknięć podskórnych lub wlewów przy pomocy pompy insulinowej) może wykonywać również inna osoba – samo dziecko, rodzic, nauczyciel – która odbyła specjalistyczne przeszkolenie w tym zakresie i która z własnej woli wyrazi na to zgodę.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM CHORYM NA CUKRZYCĘ

Zadania rodziców:

Rodzic ma obowiązek przedłożyć szkole następując dokumenty:

1. Zlecenie lekarskie na podanie leków
2. Zaświadczenie lekarskie o chorobie przewlekłej

oraz:

- Udzielić pisemnej informacji na temat rodzaju stosowanej insulinoterapii, używanych preparatów insulinowych oraz stosowanych dodatkowych węglowodanów szybko wchłanialnych w przypadku hipoglikemii (niedocukrzenia).
- Udzielić pisemnej informacji dotyczącej posiłków w szkole oraz mierzenia poziomu cukru we krwi za pomocą glukometru.
- Dostarczyć pisemnej informacji na temat zalecanych wartości glikemii przed posiłkiem, przed i w trakcie wysiłku fizycznego, w czasie pobytu w szkole.
- Udzielić informacji na temat ewentualnie występujących współistniejących chorób.
- Zapewnić szkole wyposażenia niezbędnego do prawidłowej opieki (glukometr z zestawem pasków i gazików, pen, glukagon, pojemnik na zużyte paski i igły, odpowiednie środki stosowane w przypadku niskich cukrów, telefon komórkowy dla dziecka).
- Dostarczyć bransoletkę informującą o chorobie.
- Dostarczyć numery telefonów rodziców oraz lekarza prowadzącego.
- Dostarczyć dziecku informacji na temat choroby, ewentualnych zagrożeń i ograniczeń z niej wynikających.
- Wyrobić w dziecku nawyk dbania o własne zdrowie, bezwzględnego przestrzegania zakazów i nakazów (nie spożywa posiłków ani napojów bez konsultacji z nauczycielem lub opiekunem, zgłasza wszystkie dolegliwości, wysiłek fizyczny tylko pod kontrolą i po wcześniejszym przygotowaniu).
- Rodzice są zobowiązani do natychmiastowego stawiennictwa w szkole wynikającego ze stanu zdrowotnego dziecka. Odpowiedzialność za dziecko chore spoczywa głównie na rodzicach dziecka i zespole leczącym.

Zadania szkoły i nauczycieli:

1. Zrozumienie potrzeb dziecka wynikających z choroby oraz pomoc w ich zaspokajaniu.
 2. Udział nauczycieli w szkoleniach na temat choroby.
 3. Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, akceptacji oraz tolerancji, przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji.
 4. Natychmiastowe udzielenie pomocy w przypadku ciężkiej hipoglikemii.
 5. Obserwowanie dziecka, w razie potrzeby przypominanie o kontroli poziomu cukru, zjedzeniu śniadania.
 6. Pozwolenie dziecku na wypicie wody, soku lub spożycie posiłku w czasie trwania lekcji.
 7. Zapewnienie dziecku możliwości natychmiastowego zbadania poziomu cukru w sytuacji, gdy zgłasza złe samopoczucie.
 8. Zapewnienie (w miarę możliwości) odpowiednich i dyskretnych warunków do badania poziomu cukru i podania insuliny penem
 - w miarę możliwości w pokoju nauczycielskim pod opieką stażystki
 - w przypadku braku możliwości badania w pokoju nauczycielskim – badanie w wyznaczonym miejscu w klasie
- Zużyte paski i gaziki są przechowywane w specjalnym pojemniku na odpady zakaźne.
9. Zapewnienie dziecku odpowiedniego miejsca do przechowywania środków i akcesoriów niezbędnych do prowadzenia cukrzycy.
 10. Umożliwienie dziecku korzystania z toalety w każdym czasie i w każdej sytuacji.
 11. Nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami dziecka. Konieczne jest informowanie rodziców o wszelkich zmianach w planie pracy szkoły wpływających na zmianę czasu spożywania posiłków, planowanych wyjściach poza szkołę, wycieczkach.
 12. Umożliwienie kontaktu z personelem medycznym (pielęgniarką szkolną) na życzenie dziecka oraz natychmiastowego kontaktu z rodzicami w przypadku nieprawidłowych wartości cukru oraz złego samopoczucia.
 13. Wezwanie pielęgniarki szkolnej w przypadku złego samopoczucia ucznia lub wystąpienia nieprawidłowych wartości cukru we krwi.

14. Zapewnienie dziecku przynajmniej jednej kompetentnej (zadanie dyrektora szkoły) wspierającej dziecko na wycieczkach, zajęciach ruchowych, pozalekcyjnych oraz w sytuacjach, gdy cukry odbiegają od normy.

15. Zapewnienie właściwej opieki w świetlicy szkolnej oraz autobusie szkolnym.

16. W przypadku nasilenia objawów choroby podczas pobytu w szkole nauczyciel, sekretarka lub dyrektor niezwłocznie informują o zaistniałej sytuacji rodziców.

W aktualnym systemie ochrony zdrowia oraz istniejącym stanie prawnym jednostki systemu oświaty (m.in. przedszkola, szkoły) nie posiadają stosownych uprawnień do realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą. Nauczyciel pełni jedynie rolę wspierającą i może służyć pomocą w nagłych sytuacjach. Odpowiedzialność za prawidłowe leczenie spoczywa głównie na rodzicach i zespole leczącym dziecko.

Zadania pielęgniarki szkolnej:

W opiece nad dzieckiem z cukrzycą wiodącą rolę pełni pielęgniarka szkolna.

1. Pielęgniarka szkolna jest obecna w gabinecie pielęgniarskim w drugim budynku szkoły.

Godziny pracy pielęgniarki:

poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek – w godz. 8:00 – 13:00

środa – w godz. 10:00 – 13:45

2. Pielęgniarka przejmuje opiekę nad dzieckiem, gdy nauczyciel informuje ją o wystąpieniu niepokojących wartości glikemii (poniżej 75 i powyżej 250) lub o dolegliwościach zgłaszanych przez dziecko.

Pielęgniarka wykonuje czynności prowadzące do uzyskania bezpiecznych wartości glikemii (poprzez podanie insuliny, posiłków itp.).

3. Pielęgniarka szkolna konsultuje sposoby reagowania na zaburzone poziomy glukozy we krwi (rodzice, lekarz).

W przypadku braku możliwości udzielenia właściwej i skutecznej pomocy zostaje wezwane pogotowie ratunkowe, powiadomiony zostaje dyrektor placówki oraz rodzice ucznia.

Zadania dziecka chorego:

1. Umiejętność zbadania poziomu cukru, zabieranie z sobą potrzebnych rzeczy (glukometr, glukagon, środki stosowane w przypadku niskich cukrów) w przypadku opuszczania klasy szkolnej.
2. Informowanie nauczycieli i innych pracowników szkoły o złym samopoczuciu, dolegliwościach bólowych.
3. Umiejętność kontaktu z rodzicami w przypadku sytuacji wymagających ich interwencji.
4. Nadrobienie zaległości w nauce powstałych w wyniku absencji i złego samopoczucia oraz wizyt u lekarza.
5. Stosowanie się do poleceń nauczycieli oraz innych pracowników szkoły mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dziecka (zachowanie podczas przerw, podczas wychodzenia do toalety).

Prawa dziecka w szkole

Dziecko z cukrzycą w szkole ma prawo do:

1. Pomiaru poziomu cukru, tak często, jak wymaga tego jego samopoczucie.
2. Wstrzyknięcia insuliny w razie potrzeby.
3. Podniesienia wartości glikemii do bezpiecznego poziomu poprzez dostarczenie organizmowi w razie potrzeby odpowiedniej ilości węglowodanów, glukozy, glukagonu.
4. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
5. Spożycia w odpowiedniej porze posiłku (także w czasie trwania lekcji).
6. Uczestnictwa w lekcjach wychowania fizycznego (przy poziomie glikemii powyżej 100 i poniżej 250), w zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach (za zgodą rodzica lub przy jego uczestnictwie).

Poza okresem pogorszenia stanu zdrowia i powikłań uczeń powinien być traktowany na równi z innymi dziećmi.